

ÚSTAV PAMÄTI NÁRODA PODATEĽŤA	
Došlo: 24 OKT. 2011	POŠTAV
Číslo: DR/2007/01122	
Prílohy:	Vybavuje:

10C131/2007-109
1107229770

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I v právnej veci navrhovateľa: **RNDr. Karol Hamala**, bytom Dostojevského rad č.1 9, 811 09 Bratislava zastúpeného: JUDr. Jánom Čarnogurským, advokátom so sídlom Dostojevského rad č. 1, 811 09 Bratislava proti odporcovi: **Ústav pamäti národa**, IČO: 37977977 so sídlom Námestie slobody č.6, 817 83 Bratislava o **určenie právneho vzťahu** takto

r o z h o d o l :

Súd **u r č u j e**, že navrhovateľ je neoprávnene evidovaný v registračných protokoloch bývalej štátnej bezpečnosti ako agent.

Odporca je **p o v i n n ý** uverejniť výrok rozsudku na svojej internetovej stránke do troch dní v registračnom protokole, pri mene uviesť poznámku o súdnom rozhodnutí.

Odporca **j e p o v i n n ý** nahradiť navrhovateľovi trovy konania titulom náhrady zaplateného súdneho poplatku v sume 199,08€, trovy právneho zastúpenia v sume 645,37 € je odporca povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa vedený vo Volksbank, a.s. na číslo účtu 4001 064 805/3100 všetko v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom doručeným súdu dňa 6.9.2007 žiadal, aby súd určil, že je neoprávnene evidovaný v registračných protokoloch bývalej Štátnej bezpečnosti ako agent, zároveň žiadal, aby súd uložil odporcovi povinnosť uverejniť výrok rozsudku na svojej internetovej stránke v registračnom protokole pri mene uviesť poznámku o súdnom rozhodnutí.

Odporca žiadal návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietnuť. Poukázal vo svojom písomnom ako aj ústnom vyjadrení, že nieje právnym nástupcom bývalej Štátnej bezpečnosti, odporca bol povinný v zmysle Zákona o pamäti národa len zverejniť prepis registračných

protokolov bývalej Štátnej bezpečnosti, zákon mu neukladá povinnosť preskúmať presnosť a pravdivosť údajov v registračných protokoloch.

Súd vo veci rozhodol rozsudkom číslo konania 10 C 131/2007-65 dňa 22.6.2009 tak, že návrh navrhovateľa zamietol na tom základe, že odporca nie je v konaní pasívne vecne legitimovaným subjektom nakoľko mu nevyplýva povinnosť preverovať obsah evidovaných a zhromaždených údajov, ktoré boli vytvorené a zhromaždené v období od 18. apríla 1939 do 31. decembra 1989 a ktoré sa týkali zločinov spáchaných na osobách národnosti slovenskej alebo slovenských občanoch iných národností. Z predmetu zákona číslo č.553/2002 Z.z. o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 - 1989 a o založení Ústavu pamäti národa, o doplnení niektorých zákonov (zákon o pamäti národa) vyplýva, že odporca je subjektom, ktorý má sprístupniť, zverejniť a analyzovať z hľadiska historického zhromaždené evidované dokumenty. Súd vo svojom prvom rozsudku poukázal na úlohy odporcu uvedené v ustanovení §8 cit. zákona, na povinnosti odporcu uvedené v ustanovení §17 ods.1, § 18,19ods.1 , § 26 citovaného zákona. Súd vzrušenom rozsudku ďalej uviedol, že ak by odporca mal povinnosť preverovať pravosť údajov v archivovaných registračných zväzkoch a aby za obsah zverejnených údajov niesol právnu zodpovednosť tak zákonodarca by bol povinný v zákone upraviť postup odporcu pri preverovaní údajov uvedených v archivovaných zväzkoch, zveril by do právomoci odporcu využiť dôkazné prostriedky na preverenie týchto archivovaných údajov. Súd návrh ako nedôvodný zamietol aj z toho dôvodu, že ustanovenie § 23 ods.2 zákona č. 553/2002 Z.z. poskytuje navrhovateľovi právnu ochranu v tom smere, že v zmysle predmetného ustanovenia je navrhovateľ oprávnený ako fyzická osoba, ku ktorej je evidovaný osobný zväzok alebo zväzok s osobnými údajmi, odovzdať ústavu - odporcovi vlastné vyjadrenie k obsahu zväzku alebo k faktu registrácie v evidencii v informačných systémoch zväzkov bezpečnostných zložiek, a v prípade žeby tak urobil odporca by bol povinný zaradiť vyjadrenie k údajom o navrhovateľovi ako nedeliteľnú súčasť dokumentu a sprístupňovať ju oprávneným žiadateľom spolu s dokumentmi alebo záznamami o evidencii.

Prvostupňový rozsudok bol Krajským súdom v Bratislave uznesením číslo konania 8Co 426/2009-84 zo dňa 30.9.2010 zrušený, vec bola prvostupňovému súdu vrátená na ďalšie konanie s tým, že súd prvého stupňa záver o nedostatku vecnej legitimácie na strane odporcu založil na nesprávnom právnom posúdení veci, pre ktoré sa potom podstatou veci samej - týkajúcej sa dôvodnosti evidencie navrhovateľa v materiáloch bývalej Štátnej bezpečnosti z hľadiska navrhovateľom tvrdených skutočností nezaoberal. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu nemožno považovať predčasné právne závery súdu prvého stupňa o neopodstatnenosti návrhu navrhovateľa za správne. Úlohou súdu prvého stupňa v zmysle záveru vysloveného odvolacím súdom je zaoberať sa dôvodnosťou návrhu navrhovateľa vo veci samej posúdením opodstatnenosti tvrdení navrhovateľa o jeho neoprávnenej evidencii v registračných protokoloch bývalej Štátnej bezpečnosti.

Súd vychádzal pri rozhodovaní zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním a to výsluchom účastníkov konania, svedka JUDr. Ivana Hrehora, oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov založených v spise, pričom prihliadol na ďalší obsah spisového materiálu (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľ vo svojom návrhu bol povinný v zmysle ust. § 79 ods. 1 O.s.p. pravdivo opísať rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazy, ktorých sa dovoľáva a ďalej prispieť k dosiahnutiu účelu konania pravdivým a úplným opísaním potrebných skutočností a označením dôkazných prostriedkov v zmysle ust. § 101 ods. 1 O.s.p. Súd vec prejednal v intenciách tvrdení uvádzanými navrhovateľom v návrhu, ktorými odôvodňoval svoj žalobný návrh a prednesov na pojednávaní.

Zo žalobného návrhu navrhovateľa ako aj z jeho výsluchu mal súd preukázané, že odporca uverejnil zoznam spolupracovníkov bývalej Štátnej bezpečnosti bývalého Západoslovenského kraja a Bratislavy, v ktorom bol navrhovateľ uvedený ako agent pod číslom 39716 s krycím menom „Malina“ od 25.9.1989. Navrhovateľ uviedol, že registráciu považuje za neoprávnenú a nedôvodnú, nakoľko s bývalou Štátnou bezpečnosťou nespolupracoval, neurobil žiaden úkon, ktorý by jeho registráciu oprávňoval. Navrhovateľ uviedol, že po vyštudovaní Prírodovedeckej fakulty založil výrobné družstvo INTERDAT, ktorého bol predsedom. Družstvo sa špecializovalo na výpočtovú a informačnú techniku. V dobe, po ktorú navrhovateľ bol štatutárnym zástupcom uvedeného družstva, bol oficiálne asi dvakrát predvolaný na Krajskú správu Zboru národnej bezpečnosti /ďalej ZNB/. Pracovník ZNB sa predstavil ako príslušník zboru národnej bezpečnosti. Navrhovateľ ako štatutárny zástupca družstva tieto oficiálne stretnutia odmietnuť nemohol. Z vystupovania pracovníkov polície nebolo zrejmé že ide o príslušníkov Štátnej bezpečnosti. Navrhovateľ mal dojem, že činnosť družstva vzhľadom na jeho premet činnosti preveruje niektorá zložka Ministerstva vnútra Slovenskej republiky. Rozhovor pracovníkmi polície bol obsahovo všeobecný, navrhovateľ neuvádzal žiadne údaje o spolupracovníkoch a ani sa nerozprávali o problematike výpočtovej techniky. Navrhovateľ ďalej uviedol, že v registračnom spise je nepravdivo uvedené, že pracovníci Štátnej bezpečnosti a to major Homola a kapitán Hrehor sa s ním stretli v hoteli Kyjev dňa 20.9.1989 na tomto stretnutí mali navrhovateľovi priamo navrhnúť záväzok k spolupráci s ktorým mal navrhovateľ súhlasiť. V správe o získavaní spolupráce je na záver nepravdivo uvedené, že navrhovateľ dostal úlohu zhodnotiť osobu Petra Lutza z hľadiska charakteristiky jeho osoby a záujmov v bývalej Československej socialistickej republike. Navrhovateľ uviedol, že takúto úlohu nikdy nedostal, keďže sa stretnutie v hoteli Kyjev neuskutočnilo. Navrhovateľ poukázal aj na ďalšie obsahové nezrovnalosti v registračnom spise a to konkrétne na strane 8 - v návrhu na viazanie k spolupráci je uvedené, že navrhovateľovi bude predložený na podpis sľub o prijatí spolupráce a v prípade, že by navrhovateľ odmietol podpísať prehlásenie o spolupráci malo mu byť dané na podpis prehlásenie o mlčanlivosti a mal byť v ďalšom období využívaný ako dôverník. V správe o získavaní spolupráce sa však o žiadnej ponuke podpísania záväzku k spolupráci už nepíše. V registračnom spise v časti o finančných dokladoch je založený náhradný doklad zo dňa 2.10.1989 na sumu 95 Kčs, ktorá mala byť dňa 20.9.1989 vyplatená v hoteli Kyjev za pohostenie pri „verbovke“. Potvrdenie o poplatku za prenajatie izby, v ktorej sa údajná verbovka mala uskutočniť sa však medzi dokladmi nenachádza, pričom poplatok za prenajatie izby musel byť nepochybne vyšší ako poplatok za tzv. pohostenie. Navrhovateľ taktiež uviedol, že proti jeho spolupráci s Štátnou bezpečnosťou svedčala aj objektívna situácia v bývalej ČSSR, keďže o dva mesiace po údajnom viazacom stretnutí komunistický režim padol.

Odporca v konaní aj po zrušení prvostupňového rozsudku zotrval na svojich zamietajúcich stanoviskách.

Z výsluch svedka JUDr. Ivana Hrehora na pojednávaní konanom dňa 22.6.2009 mal súd preukázané, že pracoval v Štátnej bezpečnosti na odbore kontrarozvedky. Svedok uviedol, že pracovník pán Homola bol jeho podriadený pracovník, ktorého správy zo stretnutí s navrhovateľom podpisoval. Navrhovateľ z obsahu stretnutí nemusel vedieť, že sa s ním nadväzuje spolupráca ako spolupracovníkom Štátnej bezpečnosti. Získavanie spolupracovníka ako agenta trval nejaký čas a ak sa vybraná osoba javila ako perspektívna, bola táto osoba zaviazaná na spoluprácu ako agent. Svedok vo všeobecnosti uviedol, že od získavanej osoby jeho nadriadení pracovníci vyžadovali, aby udelila písomný súhlas na spoluprácu ale niekedy

sa stalo, že za získavanú osobu bol súhlas udelený. Svedok na otázku navrhovateľa uviedol, že aj keď chýbalo prehlásenie navrhovateľa s jeho podpisom to nemuselo znamenať, že viazací akt nebol úspešný. Svedok ďalej uviedol, že podľa jeho názoru získavaná osoba nebola povinná podpísať doklad mlčanlivosti. Svedok uviedol, že si nepamätá, že by na nejakom stretnutí s navrhovateľom bol a taktiež uviedol, že si myslí, že navrhovateľa nepozná.

Z obsahu pripojeného registračného spisu mal súd preukázané, že navrhovateľ nepodpísal prehlásenie o mlčanlivosti a taktiež sa v spise nenachádza navrhovateľom podpísaný listinný doklad o spolupráci s bývalou Štátnou bezpečnosťou. V spise taktiež nie sú založené písomné správy, ktoré by vypracoval navrhovateľ. Z obsahu spisu vyplýva, že s navrhovateľom sa uskutočnilo päť stretnutí avšak v účtovacích dokladoch sa nachádza deväť záznamov o stretnutiach s navrhovateľom z toho je len jedenkrát priložená kópia účtenky z kaviarne v k ostatným záznamom sú len pripojené čestné prehlásenia pracovníka Štátnej bezpečnosti bez kópie účtenky.

Podľa Č.1.46 ods.1 Smernice pro práci se spolupracovníky kontrarozvedky číslo 3/1978z 25.1.1978 souhlasí-li získavaný tajný spolupracovník se spolupráci, podpisuje připravený závazek ke spolupráci nebo jej sepíše sám volnou rukou.

Podľa článku 46 ods.2 cit. smernice písomný záväzok se nevyžaduje v případech, kdy by jeho podpis mohl ohrozit dobrý vztah získavaného tajného spolupracovníka ke spolupráci s kontrarozvědkou. V tomto případě postačí ústní souhlas získavaného tajného spolupracovníka.

Podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka /ďalej OZ / fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa ustanovenia § 13 ods.1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

Súd na základe vykonaného dokazovania návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovel. Navrhovateľ bol neoprávnene evidovaný v registračných protokoloch bývalej štátnej bezpečnosti ako agent. Z výpovede navrhovateľa ako aj z registračného spisu je zrejmé, že navrhovateľ nikdy nepodpísal záväzok ku spolupráci. Z obsahu pripojeného registračného spisu nevyplýva, že by pracovníci bývalej Štátnej bezpečnosti nemuseli vyžadovať písomný záväzok získavanej osoby - navrhovateľa z dôvodu ohrozenia dobrého vzťahu získavaného spolupracovníka. Navrhovateľ jednoznačne vo výpovedi uviedol, že s pracovníkmi bývalej Štátnej bezpečnosti sa stretol dvakrát a to na základe predvolania, takže dobrý vzťah medzi navrhovateľom pracovníkmi bývalej Štátnej bezpečnosti súd pokladá za vylúčený. Pracovníci bývalej Štátnej bezpečnosti nemohli postupovať v zmysle citovaného ustanovenia § 46 ods.2 Smernice pro práci se spolupracovníky kontrarozvedky číslo 3/1978z 25.1.1978. Z výpovede navrhovateľa ako aj svedka JUDr. Ivana Hrehora mal súd preukázané, že s navrhovateľom sa neuskutočnilo stretnutie v hoteli Kyjev takzvaná „verbovačka“ na ktorej mal byť navrhovateľ získaný ako spolupracovník bývalej Štátnej bezpečnosti. Z obsahu registračného spisu a z výpovede navrhovateľa mal súd preukázané, že s bývalou Štátnou bezpečnosťou nikdy ako agent nespolupracoval. Z obsahu registračného spisu nevyplýva, že by navrhovateľ podával pracovníkom bývalej Štátnej bezpečnosti správy a žeby pracoval pre Štátnu bezpečnosť v

rozsahu článku 12 a 13 Smernice pro práci se spolupracovníky kontrarozviedky číslo 3/1978z 25.1.1978 .Z registračného spisu a z účtovných dokladov taktiež jednoznačne nevyplýva, že takzvané náklady na pohostenie boli v skutočnosti zaplatené, nakoľko v spise až na jeden doklad sa nachádzajú len čestné prehlásenia pracovníkov bývalej Štátnej bezpečnosti. Konaním pracovníkov bývalej Štátnej bezpečnosti bolo zasiahnuté do osobnostných práv navrhovateľa tým, že neoprávnene bol v registračnom zväzku č.39716 vedený ako agent Štátnej bezpečnosti. V zmysle citovaného ustanovenia §11 Občianskeho zákonníka má navrhovateľ právo na ochranu svojej osobnosti, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena .Ustanovenie § 13 ods.1 Občianskeho zákonníka ako fyzickej osobe priznáva právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby dotknutej fyzickej osobe bolo dané primerané zadosťučinenie . Z dikcie ustanovenia §13 Občianskeho zákonníka v ktorej je použité slovné spojenie „fyzická osoba má právo najmä sa domáhať ... " vyplýva, že právne prostriedky ochrany osobnosti fyzickej osoby sú v citovanom ustanovení vymedzené len príkladmo nevyklučujúce použitie iných prostriedkov právnej ochrany fyzickej osoby, ktorej osobnostné právo bolo porušené. Súd na základe vykonaného dokazovania určil, že navrhovateľ je neoprávnene evidovaný v registračných protokoloch bývalej štátne bezpečnosti ako agent, zároveň súd určil odporcovi povinnosť uverejniť výrok rozsudku na svojej internetovej stránke do troch dní v registračnom protokole, pri mene uviesť poznámku 0 súdnom rozhodnutí.

O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 142 ods.1 O.s.p. a zaviazal odporcu na náhradu trov konania navrhovateľovi, ktorý v konaní mal plný úspech. Trovy konania pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za návrh v sume 99,58€ /3 000,- Sk/, za podanie opravného prostriedku voči prvostupňovému rozsudku v sume 99,50€, ktoré je odporca povinný nahradiť navrhovateľovi a z trov právneho zastúpenia v celkovej sume 645,37€ , ktoré je odporca povinný zaplatiť v zmysle ustanovenia § 149 ods.1 O.s.p. právnenému zástupcovi navrhovateľa na účet vedený vo Volksbank, a.s. Bratislava, na číslo účtu 4 001 064 805 ,kód banky 3100 §149 ods. O.s.p./.

Tarifná odmena právneho zástupcu navrhovateľa bola ustálená v zmysle ustanovenia § 11 písmeno a /vyhlášky č.655/2004 Z.z.. Predmetom konania bolo určenie právneho vzťahu, základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu.

Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby zmysle ustanovenia §1 ods.3 v spojitosti s ustanovením §11 vyhlášky č.655/2004 Z.z. za rok 2007 je v sume 45,51€, za rok 2008v sume 48,63 €, za rok 2009 v sume 53,49€, za rok2011 v sume 57 €. Právny zástupca navrhovateľa je platcom DPH odo dňa 2.1.2004.

Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z týchto úkonov právnej služby poskytnutej advokátom navrhovateľovi:

-prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom /2007/.....	45,51€
-podanie žalobného návrhu zo dňa 6.9.2007.....	45,51€
-účasť na pojednávaní dňa 18.3.2009.....	53,49 €
-účasť na pojednávaní dňa 22.6.2009 /10.15 hod.-13.00hod/2x53,49.....	106,98€
-odvolanie proti rozsudku I. stupňa zo dňa 10.8.2009.....	53,49€
-účasť na pojednávaní dňa 2.3.2011.....	57€

- účasť na pojednávaní dňa 9.5.2011.....	57€
- účasť na pojednávaní dňa 14.9.2011.....	57€
Spolu bez DPH.....	475,96€
-režijný paušál 2x5,91€za rok 2007, 4x6,95€ za rok 2009,3x7,41 za rok 2011.....	61,58€
-20% DPH.....	107,56 €

P o u č e n i e : proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Bratislava I.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha /205 ods.1 O.sp./.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci /§205ods.2 O.s.p./

JUDr. Dana Káčerová
sudca

V Bratislave, dňa 14.09.2011
Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Némethová (podpísané)